

T.A. Zajkowski

"Virginité et mariage selon Origène", H. Crouzel, Bruges 1963 : [recenzja]

Studia Theologica Varsaviensia 4/1, 369

1966

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

i filozofii dokonywanego przez Justyna czy Klemensa Aleksandryjskiego. Origenes posiadał umiejętność zajmowania odpowiedniego i należnego teologowi dystansu wobec różnych teorii filozoficznych i ideału człowieka — proponowanego przez filozofów. Origenes przejawia w wysokim stopniu kulturę i wykształcenie filozoficzne, ale w sposób jak najbardziej naturalny skierował je na służbę chrześcijaństwa bez wykazywania tego, a zatem bez upokarzania swych przyjaciół i kolegów filozofów. W sprawach filozoficznych był doskonałym teoretykiem, nie miał jednak zamiaru tworzenia jakiegokolwiek syntezy filozoficznej. Te antytezy nie kłóć się ze sobą: są one świadectwem ewolucji jaka dokonała się w samym Origenesie i jaką Origenes przeprowadzał u swoich uczniów.

Metoda stosowana przez Origenesa z powodzeniem w jego szkołach jest wzorem dla metody współczesnych nam uczelni chrześcijańskich.

Ks. T. A. Zajkowski

H. Crouzel SJ: *Virginité et mariage selon Origène (Museum Lesianum, section théologique, 58), Bruges 1963, str. 217.*

Książka zawiera cztery rozdziały. Rozdz. I omawia wspólne podstawy doktryny o dziewictwie i małżeństwie, których się dopatruje w nauce o zjednoczeniu Chrystusa i Kościoła. Tematem rozdz. II jest dziewictwo i czystość. Czystość całkowita realizuje zaślubiny Chrystusa i Kościoła, jest prolongowaniem życia rajskiego i inaugurowaniem zmartwychwstania. Przedmiotem rozdz. III jest małżeństwo. Według Origenesa jest i winno ono być wzorowane na zaślubinach Chrystusa i Kościoła. Miłość, jaką małżonkowie sobie okazują i względem siebie posiadają, mimo cielesności winna się uduchowić na sposób miłości Chrystusa i Kościoła. Rozdz. IV przedstawia błędy odnośnie ciała ludzkiego. Origenes mówiąc o dziewictwie i małżeństwie nie ma na myśli odnośnych instytucji kościelnych. Nie ma u niego nawet śladu jakichś publicznych ślubów czystości. Podobnie też jeżeli chodzi o małżeństwo: Origenes nic nowego nie wnosi do sakramentalnej instytucji małżeństwa. Interesuje go wyłącznie aspekt duchowy i moralny, czyli podaje same podstawy życia czy to w czystości czy w małżeństwie. I czyni to w sposób charakterystyczny dla siebie: pod kątem doskonałego zjednoczenia się z Chrystusem. Stąd też jego nauka o dziewictwie i czystości jest po dziś dzień niezmiennie aktualna. Jeżeli chodzi o małżeństwo — wydaje się, że obecnie należałoby znów wydobyć i szerzej publikować jego naukę, która odpowiada wymogom naszych czasów dobitnie przypominianym na II Soborze Watykańskim.

Ks. T. A. Zajkowski